

NAKO E LEKANE MOTINYANE HORE BENG BA MESEBETSI BA ETSE DINYEHÉLO LE DITEFO HO SARS

Pretoria, 15 Motsheanong 2018 – Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di lakatsa ho hopotsa beng ba mesebetsi mabapi le boitlamo ba bona ba molao ba ho nehelana ka lesedi le mabapi le meputso ho SARS pele kapa ka letsatsi la ho qetela la Sontaha wa la 31 Motsheanong 2020. Beng ba mesebetsi ba ikobelang sena ka botlalo, ka nqa e nngwe ba nolofaletsa basebetsi ba bona ho phethahatsa boitlamo ba bona ka bomong ba ho lefa lekgetho.

Nako ena e tsejwang e le Tsepamiso ya Selemo ka seng ya Dibuka tsa Ditjhelete, ke nako eo ka yona beng ba mesebetsi ba faelang le ho etsa ditefo, mme e tla ba karolo ya Sehla sa ho Faela se le seng sa 2020 moo beng ba mesebetsi ba monyetleng wa sena, mmoho le balefalekgetho ba bang ka bomong ba bona le ditherasete, ba tlang ho kgona ho faela dikgutliso tsa bona tsa lekgetho la lekeno, ebang ho hlokeha, hamoraonyana selemong sena.

Data ena e tlamehang ho nyehelwa ka Sontaha wa la 31 Motsheanong 2020 e lokela ho akaretsa nako ya ditransekshene tsa ho tloha ka la 1 Tlhakubele 2019 ho fihlela ka la 29 Hlakola 2020, tse mabapi le Ditsebahatso tsa Beng ba Mesebetsi tsa Kgweri ka Nngwe tse nyehetsweng, ditefo tse entsweng mmoho le IRP5/IT3(a) kapa di- IRP5/IT3(a) tse seng di le teng.

Data ena ya meputso ke ya bohlokwa haholo ho SARS. Tabeng ya pele, e fana ka tlaleho e tsepamisitsweng ya hore ke bokaalo bofe ba lekgetho boo mongamosebetsi a bo hutseng ho tswa moputsong o lefisiwang lekgetho wa basebetsi ba hae ka bomong ba bona. Ya bobedi, e bontsha hore ke bokaalo bofe ba lekgetho boo mongamosebetsi a bo lefileng ho SARS boemong ba mesebetsi. E boela e rekota dialawense tse ding tseo mongamosebetsi a di lefang mesebetsi jwalo ka karolo ya melemo ya meputso ya bona.

Motjha ona wa Tsepamiso ya Selemo ka seng wa Dibuka tsa Ditjhelete ke mohato wa pele wa bohlokwa motjheng wa tsepamiso wa Lekgetho la Lekeno. Motjha ona wa Tsepamiso ya Selemo ka seng wa Dibuka tsa Ditjhelete, o dumella SARS ho ntsha kgutliso ya lekgetho la lekeno ho balefalekgetho e seng e kentse lesedi lena la meputso ya bona. Sena mmoho le lesedi le tswang ho banehedi ba bang ba lesedi la mokga wa boraro, se nolofaletsa batho ka bomong hore hamoraonyana ba tsebe ho phethahatsa boitlamo ba bona ba lekgetho la lekeno.

SARS e ikemiseditse ho netefatsa hore boikobelo ba tefo ya lekgetho e ba bo phahameng hara beng ba mesebetsi nakong ena e ntjha e mabapi le Sehla sa ho Faela sa 2020. Dikhampani tse hlolehang ho fana ka *data* ya meputso ka nako, di ka iphumana di tobane le dikotlo tsa ho faela ka morao ho nako tsa ho fihla ho 10% ya boleng ba meputso ya tsona.

Re batla ho toboketsa hore jwale le ho feta pele, jwalokaha re le nakong e thata ya Covid-19, ke boikarabelo ba molefalekgetho e mong le e mong ho dula a ikobela tefo ya lekgetho. Dikabelo tsa lekgetho di dumella Mmuso ho fana ka dithoto le ditshebeletso tsa bohlokwa ho Mafrikaborwa kaofela, di thusa ho hira bahale ba ka pele ntweng ka tse hlokehang tsa bophelo bo botle, phedisano le tshireletso, mme di thusa hape hore ho leshwe kimollo setjhabeng ho ba iphumanang ba le kotsing ya ho utlwiswa bohloko. SARS le yona e ba monyetleng wa ho etsa ditefo tsa pusetso ho dikgwebo tse seng di le mathateng mmoho le bathong ba jwalo, sena se re kgontsha ho tla ka mehato ya kimollo ya lekgetho ho pholosa dikgwebo le mesebetsi.

Re leboha beng ba mesebetsi ba ikobelang tefo ya lekgetho le ba seng ba fane ka *data* ena e hlokehang, mmoho le ho etsa ditefo tse hlokehang, haholo. Re ipiletsa ho beng bohle ba mesebetsi ba sokang ba phethahatsa boitlamo ba bona, ho etsa sena e sa le ka nako.

Ho fumana dintlha tse ding mabapi le motjha wa PAYE, beng ba mesebetsi ba ka etela leqephe la PAYE le websaeteng ya SARS: www.sars.gov.za.